

РЕШЕНИЕ

№ 474

гр. София , 21.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 9-ТИ ТЪРГОВСКИ в публично заседание на седми април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Людмила Цолова
Членове:	Светла Станимирова Женя Димитрова

при участието на секретаря Нина Ш. Вьонг Методиева
като разгледа докладваното от Женя Димитрова Въззивно търговско дело № 20211001000124 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.294 ГПК, образувано след отменително решение по т.д.2739 по описа за 2019 година на Върховен касационен съд.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от „Трейд Агро“ ЕООД против Решение № 142 от 27.12.2018 г., постановено по т. д. №125/2016 г. на Окръжен съд-Враца, ТО, с което е признато за установено, по отношение на „ТРЕЙД АГРО“ ЕООД вземането на ищеца „Първа Инвестиционна Банка“ АД в размер на 50 000 лв., представляваща част от главницата по Договор за предоставяне на банков кредит срещу складов запис № 060-107/27.09.2011 г., ведно със законната лихва, считано от 28.06.2011 г. до окончателното изплащане на сумата, за която по ч. гр. д. № 2809/2016 г. по описа на Районен съд – Враца е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение, и с което ответникът е осъден да заплати на насрещната страна разноски в производството в размер на 6 100 лв., както и такива в заповедното в размер на 2 280 лв.

Твърди се във въззивната жалба, че за да отхвърли направеното възражение за прихващане съдът е достигнал до погрешния извод, че не е налице виновно бездействие от страна на ищеца в качеството му на

легитимен държател на складовите записи след констатирана липса на заложеното зърно. Не са представени доказателства за уведомяване на залогодателя за липсата поради което последният е бил лишен от възможност да потърси обезщетение за нанесената вреда от публичния склад, отговорен за съхраняване на зърното. Ако ищецът бе извършил всички необходими и относими действия за получаване на обезщетение от Гаранционният фонд, същият щял да получи парично обезщетение за липсващото зърно, а оттам нямало да е налице и причинена вреда. Твърди, че е налице възможност да се потърси застрахователно обезщетение и в резултат се е лишил от възможността да получи обезщетение за липсващото количество зърно.

Като неправилен въззивникът определя извода на съда за изтичане на погасителната давност на насрещното му вземане спрямо Банката. Счита, че следва да се приеме, че вземането му е станало изискуемо от момента, в който е установил, че ищецът не е упражнил надлежно правата си на държател на складовите записи, а именно – към момента на получаване на препис от исковата молба.

В конкретният случай действието на договора за влог е прекратено не с изтичане на уговорения срок, а с волеизявление на влогоприемателя като по делото нямало данни последният да е уведомил въззивника за това, респ. за предаването на стоката на друго лице. От представените доказателства се установява обратното, а именно че ищецът, а не ответникът е бил уведомен от влогоприемателя. Съгласно чл.585, ал.1 ТЗ влогоприемателят е длъжен да уведоми и предаде стоката на държателя на складовия запис и ако той е неизвестен на влогодателя. В разглеждания случай няма данни влогодателят да е бил уведомен за предсрочно прекратяване на договора за влог, респ. за предаването на стоката на трето лице. Моли за постановяване на решение, с което да бъде извършено прихващане на установеното парично вземане на ответника срещу „Първа инвестиционна банка“ АД до размера на по-малката сума, както и за присъждане на съдебни разноски.

Въззиваемата страна „Първа инвестиционна банка“ АД е депозирала в срока по чл.263, ал.1 от ГПК писмен отговор, с който моли съда да потвърди решението на първоинстанционния съд, както и да му бъдат заплатени направените разноски.Твърдението за внасяне на посоченото количество

зърно в публичния склад е недоказано, което, от своя страна, е в тежест на въззивника. Пред Гаранционен фонд „Зърно“ са предявени двукратно претенции, но същите не са уважени. Не са представени застрахователни полици, от които да стане ясно дали действително и за какви рискове е застраховано зърното. Намира за правилен извода на съда относно датата на деянието, а именно 07.09.2012 г.

Съдът по предмета на спора съобрази следното:

Предявен е иск с правно основание чл.422 ГПК.

В исковата си молба ищецът „Първа инвестиционна банка“ АД излага, че в качеството си на универсален правопреемник на „МКБ Юнионбанк“ АД е сключил с „Трейд агро“ ЕООД договор за предоставяне на банков кредит срещу складов запис №060-107/27.09.2011 година, изменен и допълнен с Анекс 1, Анекс 2, Анекс 3 и Анекс 4, по силата, на който Банката е предоставила на Кредитополучателя „Трейд агро“ ЕООД банков кредит с максимален размер 236 900 лева, който е изцяло усвоен. Въпреки многократните удължавания на кредита и подписваните допълнителни споразумения от кредитополучателя не са извършвани погасявания на кредита, поради което банката се е снабдила със заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист по ч.гр.д. № 2809/2016 г. по описа на Районен съд – Враца в размер на 50 000 лв., представляваща част от главницата по Договор за предоставяне на банков кредит срещу складов запис № 060-107/27.09.2011 г., ведно със законната лихва, считано от 28.06.2011 г. до окончателното изплащане на сумата, както и разноси в размер на 2280 лева. Длъжникът е възразил срещу издадената заповед за изпълнение, поради което ищецът предявява установителен иск за установяване на вземането си, предмет на заповедта за незабавно изпълнение. Моли съдът да постанови решение, с което уважи предявеният иск и присъди направените по делото разноси.

Ответникът „Трейд агро“ ЕООД е депозирал отговор в законоустановения срок /л.146/, в който оспорва предявения иск. Твърди, че вземането е погасено поради извършено извънсъдебно прихващане. Прави възразение за изтекла погасителна давност.

Твърди, че на 15.06.2016 година „Трейд агро“ ЕООД е направило изявление за прихващане на вземането си срещу „ПИБ“ АД, в качеството и на правопреемник на „МКБ Юнионбанк“ АД в размер на сумата от 1021339.90 лева, което представлява обезщетение за причинените вреди вследствие бездействието на банката за опазване на 1230,53 тона маслодаен слънчоглед, реколта 2011 година, собственост на „ТРЕЙД АГРО“ ЕООД, което количество е предадено като обезпечение по договор за предоставяне на кредит срещу складов запис. Твърди, че за обезпечаване на вземането по договор за предоставяне на кредит е сключен договор за цесия и е подписан Протокол от 27.09.2011 година, по силата, на който кредитополучателят предава на банката складови записи за количество в размер на 515.020 тона черен маслодаен слънчоглед, реколта 2011 година, отговаря на БДС. Посоченото количество слънчоглед е предоставено като обезпечение, като същото е предадено по указания на банката в склад, собственост на дружеството „Агрикул ленд“ ООД, въз основа на сключен договор за влог на зърно в публичен склад 7/07.09.2011 година. По силата на този договор влогоприемателят „Агрикул ленд“ ООД е приел на склад срещу възнаграждение съответното количество слънчоглед със задължение да го пази за срок от 07.09.2011 година до 07.09.2012 година и да го върне на влогодателя или на легитимирано лице. Между страните по договора са подписани приемо-предавателни протоколи, с които се удостоверява, че влогодателят „Трейд агро“ ЕООД е предал на влогоприемателя „Агрикул ленд“ ООД маслодаен слънчоглед, реколта 2011г., чието общо количество възлиза общо на 1230,53 тона, като общото количество обезпечава освен вземането по договор за предоставяне на кредит срещу складов запис №060-107/27.09.2011 година, така и вземането по договор за предоставяне на кредит срещу складов запис №060-88/12.09.2011 година. Твърди, че с уведомително писмо на „Агрикул ленд“ ООД до „МКБ Юнионбанк“ АД собственикът на публичния склад „Агрикул ленд“ ООД е предал зърното, обект на залог за разпореждане на дружеството „Тедвик сийдс“ ООД, като изрично е указал сумите да се преведат по посочената от банката банкова сметка. На 18.05.2012 година в публичния склад е извършена проверка като видно от съставения констативен протокол е, че към тази дата не е имало в склада никакви количества маслодаен слънчоглед и пшеница. От страна на банката не са предприети никакви действия за защита интересите на залогодателя,

като дружеството не е било уведомено за липсващото количество слънчоглед, както и не са предприети действия срещу собственика на публичния склад. Не са предприети действия срещу третото лице „Тедвик сийдс“ ООД, както и не е отправено искане срещу Гаранционния фонд. Прехвърлени са складовите записи, както и е прехвърлено вземането за обезщетение на вредите от погиване на вещта. Рискът от евентуално погиване на заложената вещь е преминал върху държателя на складовите записи, поради което вземанията за обезщетяване са прехвърлени в полза на банката. Банката не е получила надлежно обезщетение за липсващото количество слънчоглед вследствие виновното си бездействие. От датата 27.09.2011 година банката носи отговорност за предмета на учредения в нейна полза залог, като е длъжна да обезщети нейния собственик. Моли съдът ако не приеме направеното извънсъдебно възражение за прихващане да разгледа същото в съдебното производство и като го приеме за основателно да отхвърли иска, ведно със законните последици. Вземането е за обезщетение за причинени вреди от бездействието на банката по повод установената липса.

Съдът, след съвкупна преценка на представените доказателства намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Липсва спор между страните, а и се установява от приложеното към настоящото дело ч.гр.д.№2809/2016 г. по описа на РС – Враца, че в полза на банката и на основание чл.417, т.2 ГПК, въз основа на извлечение от счетоводните □ книги, е издадена Заповед за незабавно изпълнение от 29.06.2016 г. и изпълнителен лист от 30.06.2016 г. против „Трейд Агро“ ЕООД за сумата от 50 000 лв. – част от главница по договор за предоставяне на банков кредит срещу складов запис №060-107/27.09.2011 г., ведно със законната лихва върху главницата считано от датата на подаване на заявлението (28.06.2016 г.) до изплащане на вземането, както и за сумата от 1000 лв. – държавна такса и сумата от 1 280 лв. – юрисконсултско възнаграждение, срещу която заповед длъжникът е депозирал възражение в срока по чл.414 ГПК.

Липсва спор между страните, а и се установява от приложените договор за банков кредит и анекси към него, че между страните е постигнато съгласие „МКБ Юнионбанк“ АД, чийто универсален правоприемник е

ищецът „Първа инвестиционна банка“ АД да предостави на „Трейд Агро“ ЕООД, в качеството му на кредитополучател, банков кредит в размер на 236 900 лв., като дружеството-кредитополучател се задължава да обезпечи вземанията на банката като учреди залог върху вложеното в публичен склад „Агрикул Ленд“ ООД, гр. Монтана зърно реколта 2011 г.-515 тона слънчоглед, чрез полагане на първо заложно джиро на заложни записи, представляващи част от издадени от публичния склад складови записи № 010348 А-2008; №010349 А-2008; №010355 А-2008; №010356 А-2008.

От представения договор за цесия №060-108/27.09.2011 г., сключен между „МКБ Юнионбанк“ АД и „Трейд Агро“ ЕООД е видно, че с цел обезпечаване вземанията на банката по договора за кредит №060-107/27.09.2011 г., длъжникът прехвърля на банката бъдещите си вземания от Гаранционен фонд по чл.15, ал.1, т.1 и т.2 във вр. с чл.12 от Наредба за условията и реда за създаване на гаранционен фонд на публичните складове за съхранение на зърно и неговите функции. Договорът се сключва при прекратително условие –до окончателното погасяване на задълженията на длъжника по договора за кредит.

От представения на лист 152 по делото двустранно подписан протокол от 27.09.2011 г. е видно, че кредитополучателят е изпълнил задължението си по договора, а именно е предал на банката държането върху складови записи №№010348А-2008, №010349А-2008, №010355А-2008, №010356А-2008, издадени от публичен склад „Агрикул Ленд“ ООД, зърнобаза гр. Монтана, заложени в полза на банката.

От намиращия се по делото договор за влог на зърно в публичен склад №07/07.09.2011 г., сключен между „Агрикул Ленд“ ООД, в качеството му на влогоприемател, и „Трейд Агро“ ЕООД, в качеството му на влогодател, е видно, че страните са се споразумели влогоприемателят да приеме на склад срещу възнаграждение зърно, описано в пункт втори на договора, и представляващо слънчогледово семе, 3 000 т., реколта 2011 г., качество, отговарящо на БДС, като е поел задължение да го пази в периода 07.09.2011 г. – 07.09.2012 г. и да го върне на влогодателя или на легитимираното лице, при условията на чл.582 от ТЗ, като от представените 6 бр. двустранно подписани от „Трейд Агро“ ЕООД, в качеството му на влогодател и „Агрикул Ленд“

ООД, в качеството му на влогоприемател, протоколи съответно от 08.09.2011 г., 19.09.2011 г., 20.09.2011 г., 07.09.2011 г., 21.09.2011 г. и от 22.09.2011 г. е видно, че на основание договора за влог №07/07.09.2011 г., е предадено посоченото в тях количество зърно.

С уведомително писмо вх.№01-600-26854/17.05.2012 г., изпратено от „Агрикул Ленд“ ЕООД до „МКБ Юнионбанк“ АД публичният склад е уведомил банката, че във връзка със становището на Национална служба по зърното към Министерство на земеделието и храните, както и във връзка с искане на банката изх.№02-201-2577/03.05.2012 г. за организиране на продажба на заложено зърно, същото, обект на залог, е предадено по разпореждане на дружеството „Тедвик Сийдс“ ООД, като с това се счита, че интересите на банката са гарантирани, имайки предвид, че е налице сключено споразумение от 06.03.2012 г., с което „Тедвик Сийдс“ ООД поема задълженията на „Агрикул Ленд“ ООД и „Агротехприм“ ЕООД. Посочва се, че се очаква реализация на посочената стока от дружеството „Тедвик Сийдс“ ООД, като получените суми е указано да постъпят по посочената от банката сметка.

От приложеното и намиращото се на л.182 по делото искане, изпратено от банката до публичния склад с копие до Национална служба по зърното е видно, че банката е поискала организиране на продажбата на 1 620,810 т. маслодаен слънчоглед, заложен чрез първо заложно джиро върху заложни записи, представляващи част от складови записи с №№010385 и 010386, чийто падеж е 25.04.2012 г., доколкото на 26.04.2012 г. е извършила протест за неплащане на двата заложни записи и към 03.05.2012 г. липсва погасяване по договор за банков кредит №316-221/08.11.2012 г., сключен между банката и „Агротехприм“ ЕООД.

От представения Констативен протокол от 11.07.2012г. на нотариус Я. Ц., рег.№*** на НК с район на действие Районен съд-Монтана, се установява, че поради липса на складов регистър и представител на "Агрикул Ленд"ООД на адреса на зърнохранилището не е осъществено предявяването за плащане на процесните заложни записи, част от складовите записи, издадени от публичния склад. На 12.07.2012г. от нотариус С. П., рег.№*** на НК с район на действие Районен съд-Враца са съставени 4 бр. констативни протоколи за

извършен протест поради неплащане по заложените записи.

От представеното на л.165 по делото становище, изготвено от Национална служба по зърното към Министерство на земеделието и храните, става ясно, че във връзка с писмо №17/602/27.04.2012 г., изпратено от „Агрикул Ленд“ ООД е извършена проверка на наличното зърно и органолептична оценка, които са отразени в констативен протокол от 02.05.2012 г. От резултатите след анализа на 5 бр. средни проби, става ясно, че е наложително складирания слънчоглед и пшеница да бъдат изнесени и реализирани незабавно, като по този начин ще се предотврати похабяването на зърното и намаляването на загубите.

Видно от констативен протокол от 18.05.2012 г. на посочената дата представител на банката е извършил проверка на място на количеството зърно /слънчогледово семе и пшеница/, реколта 2011 г., вложено в публичен склад „Агрикул Ленд“ ООД, зърнобаза Монтана, представляващо обезпечение по кредити и издадени складови записи, и установил, че зърното не е налично в склада. Посочено е, че по данни на служителя на „Агрикул Ленд“ ООД - А. И. А., зърното е изнесено в началото на м.май 2012 г., като липсват данни, изложени от проверителя, относно обстоятелството по кои договори за кредити и издадени складови записи служи като обезпечение проверяваното зърно.

Видно от искане изх.№02-160-5624/22.08.2012г., "МКБ Юнионбанк" АД е отправила искане пред Гаранционен фонд "Зърно", в което е уведомила фонда за събитията във връзка с влягането на заложено в нейна полза зърно в публичен склад "Агрикул Ленд"ООД, за извършените от последния неправомерни действия и за липсата на зърното и е поискала да □ бъде изплатено обезщетение в размер на 4 011 206.48лв., което □ се следва в качеството □ на легитимиран държател на складови записи. На 04.09.2012г. на Гаранционен фонд "Зърно" е изпратена нотариална покана със същото искане.

С писмо изх.№18/28.09.2012г. Гаранционен фонд "Зърно" е уведомил банката, че след проведено на 27.09.2012 г. извънредно събрание на Съвета на участниците в Гаранционен фонд „Зърно“, е взето решение на "МКБ Юнионбанк"АД да не се изплаща обезщетение в претендирания размер, тъй като не са налице нормативните основания за това. По повод друго искане на

банката от 23.12.2014г. Гаранционен фонд "Зърно" със свое писмо от 19.01.2015г. я уведомява, че няма промяна в становището на фонда по искането за изплащане на обезщетение. За посочените действия на фонда ищецът е сезирал Софийска районна прокуратура със сигнал от 01.11.2012 г.

От представеното по делото решение от 20.07.2016 г., постановено по т.д.н. №28/2015 г. по описа на МОС се установява, че „Първа инвестиционна банка“ АД, в качеството □ на молител в производството и универсален правоприемник на „Юнионбанк“ ЕАД е поискала откриване на производство по несъстоятелност по отношение на „Агрикул Ленд“ ЕООД, като на основание чл.632, ал.1 ТЗ съдът е уважил молбата на кредитора и е обявил неплатежоспособността на дружеството. С решение от 28.02.2018г., съдът на основание чл.632, ал.4 ТЗ, е прекратил производството по несъстоятелност по отношение на "Агрикул Ленд"ООД и е постановено заличаване на дружеството от търговския регистър.

От заключението по назначената ССЕ, което съдът кредитира се установява, че към датата 27.06.2016 година размерът на просрочената и изискуема главница е 222 869,41 лева, размерът на неплатената редовна лихва е 8051.16 лева, на наказателната лихва за забава е 99532,67 лева, а размерът на таксата за просрочие е 4720.29 лева.

По делото е прието като компетентно и безпристрастно изготвено и неоспорено от страните заключение по допуснатата от съда съдебно-агротехническа експертиза, в която е направен извод, че пазарната цена на черен маслодаен слънчоглед, реколта 2011 г., към 18.05.2012 г., е в диапазон 750-840 лв. за тон без ДДС, а средната пазарна цена на тон е 795 лв. без ДДС, следователно цената на черен маслодаен слънчоглед от 1 230 т., реколта 2011 г., към 18.05.2012 г. е 977 850 лв. без ДДС.

Гореустановената фактическа обстановка обуславя следните правни изводи:

Предявени са искове с правно основание чл.422 ГПК. На осн. чл.146 ГПК, в тежест на ищцовата страна е да установи наличието на издадена заповед за незабавно изпълнение и постъпило възражение от страна на длъжника, както и наличие на валидно облигационно правоотношение по

договор за банков кредит, а в тежест на ответника е да установи погасяването на задължението си по договора.

Установява се наличието на издадена заповед за изпълнение и постъпило възражение от страна на длъжника. В тежест на кредитора е да установи при условията на пълно и главно доказване наличието на вземането си, съобразно твърдяното от него основание. В процесния случай вземането се основава на договор за банков кредит.

Установява се, че е налице задължение по договор за банков кредит, като дължимата сума за просрочена и изискуема главница е в размер на 222 869,41 лева, размерът на неплатената редовна лихва е 8051.16 лева, на наказателната лихва за забава е 99532,67 лева, а размерът на таксата за просрочие е 4720.29 лева. Горното е безспорно установено от заключението на вещото лице, както и видно от представените доказателства – анекси към договора се признава от длъжника. Съгласно анекс 4 крайният срок за издължаване на главницата в размер на 222 869,41 лева е 28.02.2014 година. Срокът кани длъжника, поради което поради изтичането на този срок вземането за главница става изискуемо. Не са представени доказателства за постъпили суми за погасяване на кредита, поради което длъжникът дължи заплащането на сумата, представляваща главница в размер от 222 869,41 лева. Направеното възражение за погасяване на вземането по давност е неоснователно, тъй като заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение е подадено на 28.06.2016 година, т.е. преди изтичането на 5 годишния давностен срок, който започва да тече, считано от датата на признаването на дълга и уговореният срок за издължаване 28.02.2014 година.

Основното защитно възражение на длъжника е твърдението му, че вземането е погасено поради извършено извънсъдебно прихващане със сумата , представляваща обезщетение за нанесените вреди от погиването на 1230,53 тона маслодаен слънчоглед, което съдържа в себе си и признание за съществуването на вземането по договора за кредит.

Не се спори между страните, а и се установява от представените по делото доказателства, че кредитополучателят е изпълнил задълженията си по договора за кредит да предостави обезпечение, като е предал зърното в склад, съгласно Закона за съхранение и търговия със зърно.

Безспорно е по делото и обстоятелството, че на дата 17.05.2012 г. е установена липсата на зърното, предмет на договора за влог.

Заложните записи към процесните складови записи, издадени в съответствие със задължителните изисквания на чл.17 ал.2 ЗСТЗ /отм./ вр. с чл. 577 ал.2 ТЗ, носят надлежно - като датирано и пълно, съгласно чл.19 ал.3 ЗСТЗ /отм./ и чл.22 ЗТСЗ /отм./ вр. с чл.578 ал.1 и ал.4 ТЗ – заложно джиро в полза на ищеца – кредитодател, съгласно чл.19 ал.2 ЗСТЗ /отм./.

Дори и да се приеме, че е налице бланково джиро върху стоковия запис, съгласно чл.19 ал.3 ЗСТЗ /отм./ то не легитимира държателя на същия като лице с право да получи стоката. То, в случая, предоставя на държателя – ищец единствено възможността за бъдещо удовлетворяване на обезпеченото му вземане и без продажба на вложеното зърно с фактическото му предаване, а само с предаване на ценната книга, ако би намерил купувач, на който да джироса, вече поименно, същата. Такова право на джиратаря, уредено в чл.469 ал.2 ТЗ, е изрично предвидено като приложимо - чл.578 ал.2 ТЗ – по договора за влог в публичен склад и уредбата на складовия запис. Така извършеното джиросване на складовите записи в съставните им части – стокони и заложни записи и връчването им на кредитодателя не са обстоятелства от естество да обосноват прехвърлено право на собственост върху вложеното зърно, в полза на заложния кредитор.

Предвид горното несъстоятелно е твърдението на длъжника, че рискът е преминал върху банката като легитимиран държател на складовите записи. Следва да се отбележи, че не се касае за погиване на стоката, а за установена липса. Стоката погива за собственика си по старото правило /*res perit domino*/, но в случая се касае за разпореждане с вложеното количество зърно, поради което сме изправени пред хипотезата на липса.

За да възникне обезщетение за вреди в тежест на ответника е да твърди и да установи противоправно поведение от страна на банката, довело до погиването на стоката, респективно на нейната липса, каквито доказателства не са събрани. Липсата на заложеното зърно произтича, видно от данните по делото на предаването на стоката на трето лице, без съгласието на заложния кредитор, извършено от влогоприемателя, за което действие същият отговаря изцяло.

Съгласно разпоредбата на чл.586 ТЗ давностният срок за искът за вреди тече от деня, в който стоката не е върната, т.е. от 07.09.2012 година, който срок е тригодишен и е изтекъл към 07.09.2015 година.

Видно от данните по делото е, че ищецът е сигнализирил Национална служба „Зърно“ и прокуратурата за неправомерното поведение на влогоприемателя, както и е предявил претенциите си пред Гаранционен фонд, инициирал е и производство по несъстоятелност срещу търговското дружество-влогоприемател, което обосновава извода за недоказаност на твърденията му за настъпване на вредите поради виновното му бездействие.

Установено е по делото, че в договора за банков кредит е уговорено кредитополучателят да джирова с бланково джиро стоките записи, съставляващи част от посочените складови записи, материализиращи правото да се получи вложеното зърно; да предаде в държане на банката заложените и стоките записи с надлежно положено първо джиро в полза на банката; да предаде на последната заверени от публичния склад копия на протокол по чл.17, ал.5 от ЗСТЗ за приемане на зърно от публичния склад и договора за влог с публичния склад; да предаде застрахователната полица или добавък към такава, надлежно издадени в полза на банката/кредитополучателя, като в последния случай правата по застраховката следва да се прехвърлят от кредитополучателя в полза на банката. Ответникът се е задължил още да сключи с Банката договор за прехвърляне на вземанията му към Гаранционен фонд, в който публичния склад участва, в полза на банката. Погасяването на кредита е уговорено като еднократно на 01.07.2012 г. В чл.10.1 от Договора е посочено, че в случай че задълженията на кредитополучателя бъдат окончателно изпълнени доброволно, изцяло и в срок, той има право да поиска освобождаване по съответния ред на обезпеченията по договора. Идентично е съдържанието и на разпоредбата на чл.11.3 от договора. Според чл.21 от договора при неиздължаване в уговорените срокове на дължимите такси, разноси, лихви и главница, както и в случаите, когато настъпи или бъде обявена предсрочна изискуемост на кредита, БАНКАТА може по своя преценка да се удовлетвори от залога без съдебна намеса по реда на Закона за съхранение и търговия със зърно, а в чл.22, ал.1 от договора е предвидено при предявяването на зложният запис за плащане, в случай че

кредитополучателят не заплати изцяло или отчасти дължимите суми, на основание договора, кредитополучателят дава съгласие без право на възражение банката да започне процедура по продажбата на цялото количество зърно, посочено в заложените записи като обезпечение, независимо от размера на дължимите суми, като след извършване на продажбата при удовлетворяване на вземанията, по реда на чл.21, ал. 3 от ЗСТЗ, банката, в качеството си на държател на стоковия запис, има право да получи остатъка от сумата, постъпила от продажбата. Предвидено е кредиторът да може да насочи принудително изпълнение върху което и да е от дадените обезпечения, както и върху останалото имущество на кредитополучателя.

В чл. 16, ал.1 от Закона за съхранение и търговия със зърно (обнародван, ДВ, [бр. 93](#) от 11.08.1998 г. и отменен със [Закона за закриване на Националната служба по зърното](#), обн. ДВ бр. 57 от 28.07.2015 г.), уреждащ условията за съхранение и търговия със зърно, е посочено, че складовият запис за влог на зърно е ценна книга на заповед, издадена от публичен склад за зърно, с която се доказва влагането на зърното и задължението на склада да го върне на легитимирания държател на записа, като е направено препращане към ТЗ и е посочено, че складовият запис за влог на зърно е складов запис по смисъла на [чл. 577 от Търговския закон](#), а легитимираният с непрекъснат ред на джирата държател на стоковия запис и заложенният запис за влог на зърно имат правата по [чл. 575, ал. 1 от Търговския закон](#).

Установява се, че договорът за влог е прекратен предсрочно в хипотезата на чл.585, ал.2 ТЗ, тъй като на 02.05.2012 година Националната служба по зърното уведомява влогоприемателя, че следва стоката да се изнесе. Видно от писмото от 17.05.2012 година е, че влогоприемателят е уведомил легитимирания да я получи /банката/, за извършената продажба, както и за лицето купувач. В полза на банката е възникнало правото да получи продажната цена, респективно да претендира връщане на вещта, което право може да бъде упражнено. Видно е, че банката е бездействувала и не е уведомила длъжника. Същевременно, в приложеното изявление за прихващане /л.172/ длъжникът е признал неизгодния за него факт, че е узнал за липсата на заложеното количество слънчоглед в края на 2015 година. Към тази дата за длъжника не е съществувала възможността да упражни правата

си по съдебен ред спрямо влогоприемателя и Гаранционен фонд Зърно, но банката е упражнила тези права добросъвестно и с грижата на добър стопанин.

Към тази дата за длъжника е съществувала възможността да упражни правата си срещу купувача „Тедвик сийдс“ ООД, както и срещу застрахователя, което същия не е сторил, поради което получаването на парична престация, заместваща обезпечението е в пряка причинна връзка и с неговото бездействие и не може да обуслови извод за основателност на възражението за прихващане.

За начална дата следва да се приеме датата 07.09.2012 година, тъй като това е срока за изтичане на договора за влог, задължението е срочно и търσιμο. Тъй като в полза на банката е налице заложно джиро, същата не е легитимирана да получи вещта. Предвид задължението за вдигане на вещта на датата 07.09.2012 година ако длъжникът бе положил грижата на добър стопанин и не е бездействувал той щеше да упражни правата си, поради което и не може да се приеме твърдението, че вредите са възникнали поради противоправното поведение на банката, а се дължат на причини, за които длъжникът отговаря, а именно бездействието му да вземе вещта, което обуславя извод, че не е налице причинна връзка между вредите и бездействието на банката.

Длъжникът отговаря с цялото си имущество за неизпълнение на задължението си, поради което и след като не е погасил задължението си по договора за кредит искът следва да бъде уважен, а поради съвпадане на правните изводи на двете инстанции решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

На осн. чл.78, ал.1 ГПК въззивникът „Трейд агро“ ЕООД следва да бъде осъден да заплати на „Първа инвестиционна банка“ сумата от 2380 лева, разноси.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 142 от 27.12.2018 г., постановено по т. д. №125/2016 г. на Окръжен съд-Враца, ТО.

ОСЪЖДА „ТРЕЙД АГРО“ ЕООД, ЕИК-200338491, със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.“Драган Цанков“, 37 да заплати на „Първа Инвестиционна Банка“ АД, ЕИК-831094393 със седалище и адрес на управление: гр.София, бул.“Драган Цанков“, 37 сумата от 2380 /две хиляди триста и осемдесет/лева, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в 1-месечен срок от получаване на съобщението до страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____